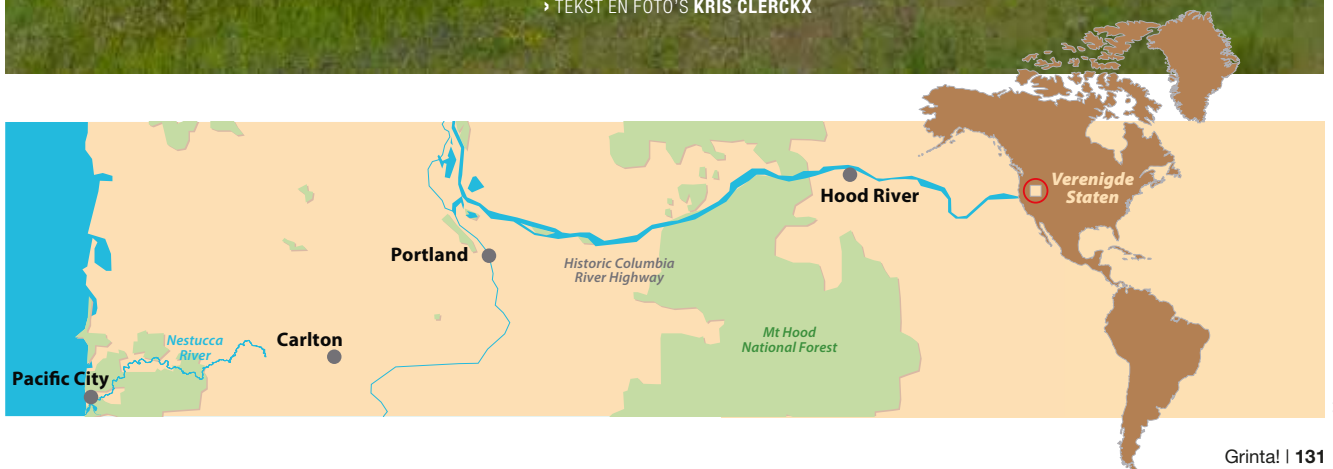

tussen **OCEAAN** *en* **HOOGGEBERGTE**

In Amerika's officiële fietshoofdstad is fietsen een way of life. Hipsters op fixed gear bikes, stoere fietskoeriers, getrainde wielertoeristen en gezinnen met kinderen fietsen er gezellig door elkaar. Onze man vloog naar de Amerikaanse westkust en trok er op verkenning.

› TEKST EN FOTO'S KRIS CLERCKX

< Het populaire Velo Cult: fiets laten repareren en tegelijkertijd een pintje drinken.

< Het fietsgekke team van Nutcase Helmets: Meghan Sinnott, Michael Morrow en Chris Streight.

< Pacific City, tussenstop op de Oregon Coast Bike Route.

< De originele gevel van Citybikes: kunstgalerij of fietswinkel?

Het moet zowat een unicum zijn. Op de luchthaven van Portland hangen tussen de bordjes met vermelding van uitgang en bagagebanden ook bordjes naar een zogenaamde 'bike assembly area'. In die ruimte bevindt zich al het nodige gereedschap om je fiets na de vliegreis meteen gebruiksklaar te maken en goed af te stellen. Een bijkomend voordeel is dat de fiets meteen gratis mee mag op de tram die van de luchthaven naar het centrum rijdt. Ook op andere tramlijnen mag de fiets overigens gratis mee. Om de fietsen vlot aan boord te krijgen, bevinden er zich per wagon verschillende fietskastokken. Even het voorwiel in de lucht steken en de fiets klikt vast. Praktisch! De inwoners van Portland zijn al een tijdje gewend aan die goede service en onderweg komen er geregeld fietsers bij, soms voor slechts enkele haltes. Ook in de hotels van Portland ben je als fietser welkom. Verschillende hotels hebben trouwens fietsen ter beschikking voor hun gasten. "Welcome to America's Bicycle Capital", klinkt het aan de lobby in mijn hotel. "Laat je fiets maar staan, we brengen die dadelijk naar je kamer." Nog voor ik dus nog maar een meter heb gefietst, lijkt Portland haar reputatie als meest fietsvriendelijke stad van de Verenigde Staten al te hebben bevestigd.

VAN FILMFESTIVAL TOT BAKFIETS

Mijn bezoek aan Portland valt net samen met het jaarlijkse filmfestival 'Filmed by Bike'. Op de openingsavond is het drummen voor een plaatsje in plaatselijke het Hollywood Theatre, waar gedurende twee dagen meer dan dertig documentaires en kortfilms over de fiets worden vertoond. Behalve een uitgebreid filmaanbod staat er op de affiche van het festival heel wat randanimatie waarbij de fiets steeds een hoofdrol speelt: een fietstocht in het gezelschap van enkele filmmakers, een street party met een optreden van fietsballerina's enzovoort. "Portland is een speciale plek om te fietsen", glundert Ayleen Crotty, de intendant van het filmfestival. "Anders dan in de meeste Amerikaanse steden heeft de fiets hier een plaats in het alledaagse leven. Veel kinderen gaan trouwens nog met de fiets naar school. We willen bovendien plezier beleven op de fiets, liefst samen. In de zomermaanden trekken we op reis of combineren we een fietstocht met een picknick. In de herfst trekken we met vrienden als fietspelgrims naar cyclocrosswedstrijden, die de voorbije jaren bijzonder druk worden bijgewoond. Koers, modder en bier geeft plezier."

Samen plezier beleven tijdens het fietsen, is echt wel belangrijk voor de inwoners van Portland. Het valt me trouwens al gauw op hoe sterk de gemeenschap fietsers aan elkaar hangt. Ayleen heeft amper haar verhaal over het filmfestival gedaan of ze stelt me al voor aan Phillip Ross, medestichter van bakfietsenfabrikant Metrofiets. "Onze fietsen zijn allemaal *Made in the USA*", klinkt het fier bij Phillip en net zoals veel Amerikanen weet hij zijn project goed te verkopen: "Op een dag vond ik in de bibliotheek het boek 'Atomic Zombie's Bicycle Builder's Bonanza' met daarin afbeeldingen van tientallen gekke fietsen. Als experiment begonnen we zelf op een alternatieve manier fietsen te bouwen, hetgeen wonderwel lukte. Onder andere dankzij een breder voorwiel en meer beenruimte bij het klimmen wisten we ons met Metrofiets te onderscheiden."

"15 jaar geleden waren auto's hier nog koning en waren de inwoners depressief. Als tegenbeweging begonnen meer en meer inwoners een fiets te gebruiken."

De voorbije jaren worden Phillips bakfietsen door zijn klanten meer en meer ingezet met commerciële bedoelingen. Een van de Metrofiets-bakfietsen toert in Portland rond als koffiekraam, een andere als soepkraam en voorts bestaat er een bakfiets met ingebouwde tapkraan. *Cheers!*

HIPPE FIETSSHOPS

Een opmerkelijke vaststelling tijdens een fietstocht door de straten van Portland is het grote aantal fietswinkels. Elke wijk heeft zijn eigen fietsenmaker en allemaal proberen ze zich op de meest originele manier te tonen. Het populaire *Velo Cult* is een grote fietsshop met een nog groter cafégedeelte. Fietsen kunnen er tot in de late uren worden hersteld, terwijl je ondertussen gezellig een (Belgisch) pintje kan drinken en wat kan zitten socializen met de locals. De fietsen aan het plafond zijn niet te koop en maken deel uit van de privécollectie van de eigenaar. Enkele straten verderop bevindt zich *Citybikes* dat op het eerste gezicht een kunstgalerie is. Op de gevel staat een grote kleurrijke muurschildering en

fietsonderdelen zijn op de meest ongewone manier in het gebouw verwerkt. Zo fungeren de kaders van enkele fietsen als steun voor het afdak. Al even origineel is de organisatiestructuur van *Citybikes*, dat een coöperatie met werknemerszelfbestuur blijkt te zijn. Al jarenlang wordt hier al zonder baas gewerkt, want alle fietsenmakers bij *Citybikes* zijn tegelijkertijd ook eigenaar. En hun aantal stijgt! Andere in het oog springende fietswinkels zijn het *Community Cycling Center* in de kunstenaarsbuurt Alberta en *Sellwood Cycle Repair* van voormalig cyclocrosser Erik Tonkin. Tien jaar geleden nam Tonkin bij ons in Europa nog af en toe deel aan wedstrijden voor de Wereldbeker en de Superprestige, nu is hij in de running voor een zitje in de gemeenteraad.

NAAKTE FIETTERS EN GEKKE HELMEN

Sterk onder de indruk over zoveel passie voor de fiets in een en dezelfde stad spreek ik af met sociologe en antropologe Meghan Sinnott, die misschien wel de ferventste fietser uit heel Portland is. Meghan studeerde af met een studie over de verschillende fietssubculturen, ze schreef een fietsgids over haar stad en organiseert verschillende fietsevenementen. Volgens Meghan transformeerde Portland zich vijftien jaar geleden tot fietsstad: "De stad was toen heel wat minder hip dan vandaag. Auto's waren koning en inwoners waren depressief. Als tegenbeweging begonnen meer en meer inwoners een fiets te gebruiken om toffe activiteiten mee te doen. De fiets werd een motor van sociale verandering." Zelf krikt ze de funfactor van fietsen in Portland nog wat op en sinds enkele jaren is ze organisatrice van de *World Naked Bike Ride*. "Naakt fietsen is pure fun", geeft Meghan wat ondeugend toe. "Maar in ons blootje door de stad fietsen is ook een statement. De *World Naked Bike Rides* ontstonden in Amerika als een reactie op de oorlog in het Midden-Oosten en onze te grote afhankelijkheid van olie. Vandaag willen we vooral aantonen dat fietsen goed is voor het lichaam en tegelijkertijd vragen we aandacht voor de kwetsbaarheid van de fietser in het verkeer." Met kleren aan neemt Meghan me naar haar werkplek bij helmproducent Nutcase Helmets, waar veiligheid op de fiets topprioriteit is. Chris Streight, een van Meghans collega's, overstelpt me met goede raad voor fietstochten in en rond Portland, terwijl directeur Michael Morrow maar wat blij is om te melden dat >

< Zoobombing: dalen met veel zin voor risico en op originele fietsjes.

de creaties van Nutcase Helmets ook in België op de markt zijn. “In tien jaar tijd hebben we met onze sporthelmen al voor veel enthousiasme en plezier gezorgd”, legt Morrow uit. “De meeste helmen die je in de handel vindt, zijn veeleer saai of er staan kinderachtige motieven op. Wij maken onze helmen voor ons zelf, onze kinderen en onze vrienden. Elke helm heeft een origineel en cool ontwerp, waarmee je als fietser of skater de straat op wil.”

DWARS DOOR NIEMANDSLAND

Na de boeiende kennismaking met de levendige fietscultuur in Portland trek ik in de wijde omgeving op verkenning. Mijn eerste doel is de Oregon Coast, dat geldt als een van de indrukwekkendste landschappen van de Verenigde Staten. Vanuit Portland naar het kustplaatsje Pacific City, waar ik zal blijven overnachten, wacht me een etappe van om en bij de 150 km. Best doenbaar dus, al hebben enkele ervaren fietsers uit de streek me wel gewaarschuwd voor de wind, de regen én voor de eenzaamheid. Even buiten Portland begrijp ik precies wat ze bedoelen. Vanaf Hillsboro heb ik de baan zo goed als voor mij alleen en kaarsrechte, golvende wegen strekken zich voor me uit. Slechts af en toe passeer ik een boerderij of een gehucht met enkele huizen. Rond kilometer 50, tijdens de passage door het wijngebied van Yamhill-Carlton in de noordelijke Willamette Valley, gaat het er gezelliger aan toe. Wijngaarden zorgen voor beschutting tegen de wind en het golvende parcours leidt naar enkele gemoedelijke stadjes. In Carlton neem ik nog even de tijd voor een koffiepaauze

alvorens voor 75 km afscheid te nemen van de bewoonde wereld. Meteen voorbij Carlton verdwijnen immers bijna alle tekenen van menselijke aanwezigheid. Geen huizen meer, geen gsm-bereik en zonder een gps op het stuur zijn een asfaltbaan en de loop van de Nestucca River mijn enige houvast te midden van dichte bossen. Een kritieke passage volgt in de buurt van het Madow Lake, waar zelfs het asfalt verdwijnt.

“Er wacht me een etappe van 150 km. Best doenbaar dus, al word ik gewaarschuwd voor de wind, de regen én voor de eenzaamheid.”

Ik moet verplicht enkele kilometers over een onverharde weg verder, maar gelukkig blijft een lekke band uit. De enkele pick-ups die me passeren, blijken bovendien niet de seriemoordenaars uit de Amerikaanse tv-reeksen. Oef. Na meer dan twee uur door niemandsland te hebben gefietst, zijn een boerderij en een brandweerkazerne de eerste tekenen van bewoning. Bij het bereiken van Beaver volg ik nog even de drukke U.S. Highway 101 die me uiteindelijk tot in Pacific City brengt. De West Coast is bereikt!

MOUNT HOOD, HET HOOGSTE PUNT VAN OREGON

Een dag later plan ik vanuit Pacific City de bewegwijzerde Oregon Coast Bike Route te volgen. Vroeg in de ochtend ben ik al onderweg maar het weer zit verschrikkelijk tegen. Stormwind van over oceaan en gietende regen maken van de wilde en zo fascinerende kuststrook helaas een heel troosteloos decor. In het stadje Tillamook, na amper 30 km fietsen, geef ik er de brui aan. Druipnat vind ik er een plaats in een surfersbusje, dat dagelijks twee keer per dag Portland met de kust van Oregon verbindt. De chauffeur van dienst heeft duidelijk ervaring met uitgebluste avonturiers of overmoedige fietsers en zonder veel vragen of leedvermaak wordt mijn fiets vooraan op de bagagedrager van de bus vast gemaakt. Ontgoocheld bereik ik Portland, van waaruit het de daaropvolgende dagen andere richtingen uitgaat.

Een prachtige etappe is de beklimming van Mount Hood, de hoogste berg van Oregon. De afstand tussen Portland en de Barlow Pass, het hoogste bereikbare punt met de koersfiets, bedraagt 110 km. Het overgrote gedeelte van de rit loopt over rustige wegen, afwisselend door bossen en door velden. Enkel tijdens het eerste deel van de 20 km lange klim krijg ik af te rekenen met druk verkeer. Een andere must is de bewegwijzerde Historic Columbia River Highway met prachtige panorama's en enkele metershoge watervallen langs het traject. Probeer dit autoluwe toeristische circuit wel vanuit Portland aan te vatten. Vanuit Hood River ben je immers verplicht om over een afstand van 15 km op de pechstrook van de autosnelweg te fietsen. Volledig reglementair volgens de locals maar door de vaak harde wind in de vallei van de Columbia River en de voorbijrazende trucs betekent dat een te groot risico.

KOERSEN TEGEN FIETSKOERERS

Ondanks de overweldigende natuur en uitgestrekte landschappen waarin je je als fietser stevig kan uitleven, raak ik tijdens mijn verblijf in Oregon toch vooral in de ban door de zo gevarieerde en levendige fietscultuur in hoofdstad Portland. En werkelijk elke dag doe ik een andere ontdekking. Zo verzamelen zich op een avond, net in de straat van mijn hotel, een groepje jonge gasten. Het blijken bijna allemaal fietskoeriers te zijn. Met bier en sigaretten in de hand pompen ze elkaar moed in en maken ze zich op voor een alleycat race, een illegale wedstrijd door het centrum van stad. Will Grant,

< Fietsen langs de Willamette River in Portland.

een stoere kerel met tattoos op armen en benen, blijkt de race te coördineren. Kort voor de start verdeelt hij een lijstje met de zes verplichte check-points, waarna de laatste instructies volgen: “Eén: wees hoffelijk. Twee: eet een appel op elk van de zes check-points. Drie: we zien elkaar hier terug over ongeveer 20 minuten. Go!” Als gekken schieten de tien deelnemers weg. Enkele onder hen fietsen meteen in tegenovergestelde richting het autoverkeer tegemoet, terwijl de andere deelnemers zich al zigzaggend een weg banen tussen de auto’s en een rood licht negeren. Als gekken razen ze naar de verschillende check-points maar gelukkig houdt iedereen het hoofd cool, zowel fietsers als autochauffeurs. Winnaar wordt uiteindelijk Kyle Berg. *Congrats!* En het kan nog zotter. Elke zondagavond verzamelen jongeren zich met hun bmx of een zelf ontworpen fiets op Hillside, het hoogste punt in het centrum van Portland. Na een pintje, een sigaret of nog iets straffer, dalen ze met veel zin voor risico naar beneden. In het donker, op de openbare weg, halen ze snelheden van boven 70 km/uur ... Zoobombing heet het fenomeen dat al sinds 2002 bestaat. Iedereen is welkom en het toont nog maar eens aan wat voor een knotsgekke fietsstad Portland is.

PORTLAND PRAKTISCH

Ernaartoe

Delta vliegt rechtstreeks van Schiphol/ Amsterdam naar Portland in de Amerikaanse staat Portland. Heen en terug vanaf € 826. De toeslag voor een fiets bedraagt € 125 per reis over de oceaan. www.delta.com

Fietsverhuur

Waterfront Bikes in het centrum van Portland. www.waterfrontbikes.com

Fietsvriendelijke logies

Ace Hotel in Portland: www.acehotelportland.com
 The Jupiter Hotel in Portland: www.jupiterhotel.com
 Hotel Monaco in Portland: www.monaco-portland.com
 Inn at Cape Kiwandi in Pacific City: www.yourlittlebeachtown.com
 Best Western Hood River: www.hoodriverinn.com

Meer informatie

www.travelportland.com
www.bikeportland.org
www.traveloregon.com ■

< Fietskoeriers verzamelen voor een alleycat race.